

Actueel: *Vanuit het bestuur*

Een nieuw(s) bulletin!

We gaan ervan uit dat u het nieuwe bulletin waardeert, zo niet: laat het ons weten!

Voortgang onderzoek geweld Jeugdzorg

Het rapport van de commissie vooronderzoek is inmiddels verschenen. Uit het vooronderzoek blijkt dat er voldoende aanwijzingen zijn om het geweld dat vanaf 1945 is gebruikt tegen minderjarigen die onder verantwoordelijkheid van de overheid in pleeggezinnen en in instellingen zijn geplaatst, te onderzoeken. De commissie geeft als advies aan de regering om een officieel onderzoek te doen. De regering zal dit advies overnemen. Dat betekent dat ook uw verhaal, als u hiervan de dupe bent geweest toen u onder de Bijzondere Jeugdzorg viel, van belang is.

Tot nu toe hebben wij slechts van één persoon gehoord dat hij zich heeft aangemeld. U kunt zich nog aanmelden bij de commissie via info@commissiegeweldjeugdzorg.nl of via Commissie Onderzoek naar geweld in de jeugdzorg Postbus 334 2501 CH Den Haag. Er zijn er ongetwijfeld meer geweest. Hebt u zich aangemeld, laat het ons dan weten want het is belangrijk dat ook wij als kinderen van foute ouders hierbij betrokken worden.

Voortgang archief erfenis eerste generatie

Wij zijn hard bezig met het realiseren van een archief. Binnenkort hoort u waar het materiaal van en over uw ouders/grootouders kan worden bewaard.

Geslaagde contactmiddag 23 april

De contactmiddag voor donateurs op zaterdag 23 april in Amersfoort was succes! Eind april bleek daarvoor een goed tijdstip, er is behoefte om te praten over wat ons dan bezig houdt. Een verslag van de bijeenkomst vindt u in dit Nieuwsbulletin.

Contactmiddag nieuwe donateurs 25 juni

Op 25 juni is er in Amersfoort een contactmiddag speciaal voor nieuwe donateurs. Als u hieraan nog wilt deelnemen, stuurt u dan z.s.m. een mail naar secretariaat@werkgroepherkenning.nl.

Première: *Tot in het derde geslacht*

Twee bestuursleden van Herkenning waren aanwezig bij de première van de documentaire *Tot in het derde geslacht* van Emile van Rouveroy. In deze film wordt de zoektocht naar het verhaal van zijn familieleden op een indrukwekkende manier in beeld gebracht. Wij organiseren in het najaar een speciale bijeenkomst voor donateurs waarop de film wordt getoond en u met de maker daarover kunt praten.

Hoe vaak kijkt u op onze website?

Bijna iedere dag wordt er een nieuw bericht op de site geplaatst. U vindt daar al het nieuws dat voor u als lotgenoot van belang kan zijn. Kijken dus!

Hartelijk dank voor uw donaties

Inmiddels heeft 50 % van de donateurs de jaarlijkse donatie overgemaakt. Hartelijk dank!

Met hartelijke groet, het bestuur

Thema: *persoonlijk*

In deze rubriek vertelt een direct betrokkene zijn of haar verhaal over de oorlog, ervaringen met 'goed', 'fout' en vertelt over de betekenis hiervan voor zijn of haar leven. Dit maal is Hendrik Jan Vermeulen aan het woord. Wilt u graag in deze rubriek uw verhaal vertellen? Neem dan contact op met het secretariaat.

Het verhaal van Hendrik Jan Vermeulen De helende kracht van *Krieg*

Krieg – oorlog – is de titel van Vermeulen's eerste soloalbum dat in september 2016 uitkomt. Op dit album staan Duitse gedichten uit de 1e Wereldoorlog waar hij eigen nummers van heeft gemaakt. De muziek en de teksten vormen een soms sinister maar toch toegankelijk geheel. Het motto van het album is: "Ich habe den guten Kampf gekämpft", een tekst uit het bidprentje van oudoom Bernhard Kronauer die in 1916 sneuvelde.

Het ontstaan van *Krieg*

Hendrik Jan Vermeulen is opgeleid als professioneel musicus. Hij werd geboren in november 1968, 50 jaar na het einde van de Eerste Wereldoorlog. Zijn moeder maakte de tweede wereldoorlog mee als jong meisje en zijn vader groeide op als tiener in Nederlands Indië en Curaçao. In 1939 bleef zijn vader op 13-jarige leeftijd in Nederland om de HBS af te maken terwijl zijn ouders voor een volgend project naar Curaçao vertrokken. Toen de oorlog uitbrak betekende dat een fysieke gezinsbreuk tot 1946.

De vader van Hendrik Jan Vermeulen kwam waarschijnlijk via zijn pleegfamilie in aanraking met het Nationaal Socialistisch gedachtegoed. Begin 1943 nam hij als 17-jarige dienst bij de Waffen-SS. Na korte tijd aan het Russische front – waar hij dysenterie opliep en gewond raakte – was hij genezen van zijn oorlogsroes en dook tot het eind van de oorlog onder. Hij ontliet zijn straf echter niet. Na de oorlog werd hij opgesloten wegens het treden in vreemde krijgsdienst en werd hem het recht tot studeren voor bepaalde tijd ontzegd. Uiteindelijk bracht hij het tot arts met een goed lopende praktijk.

Wat kreeg Hendrik Jan mee van zijn vaders 'foute' verleden? 'Ik ben geneigd om *niets* te zeggen, maar dat is niet helemaal waar. Hoewel ik persoonlijk nooit ben aangesproken op mijn vaders verleden, heeft het mij van jongs af aan bezig gehouden. De beknopte verhalen over 'zijn' oorlog en die van zijn Duitse moeder – zij zou 'hysterica' zijn geworden door het verlies van haar broers tijdens de Eerste Wereldoorlog – vonden bij mij gretig gehoor. Het resulteerde

in een hevige interesse voor de oorlogsmachine, aanvankelijk vooral de geallieerde. Door de jaren heen raakte ik echter steeds meer geïnteresseerd in mijn vaders bijdrage aan de 'foute' zaak wat uitmondde in een ware obsessie. Bij tijden voelde ik mij er zelfs medeverantwoordelijk voor. Ik vroeg mij vooral af *waarom* hij voor de Duitsers had gevochten en of hij misdaden had begaan dan wel getuige daarvan was geweest. Het leken mij duidelijke vragen maar een helder antwoord hierop kwam er niet echt. Misschien heb ik het niet direct genoeg gevraagd. Misschien heb ik niet goed geluisterd. Misschien waren er helemaal geen heldere antwoorden.

Wel waren er verwarrende signalen van mijn vader. Hoewel ik hem geen antisemitische uitspraken heb horen doen, heb ik van spijt over zijn deelname aan de SS niets gemerkt. Sterker nog: "*Hitler was een geweldige man, jongen*" was een van zijn beruchte uitspraken, waarbij gezegd moet worden dat er op die momenten vaak alcohol in het spel was. Het wekte zowel mijn irritatie als mijn fascinatie. Ik ging op onderzoek uit naar 'mijn vaders oorlog'. Eindeloos heb ik gelezen in memoires, dagboeken en regimentsgeschiedenissen, het internet afgezocht, documentaires en films bekeken, slagvelden bezocht en zelfs een militariaverzameling opgebouwd om dichter bij mijn vader en zijn dubieuze keuze te komen.

Het was een merkwaardige gewaarwording toen ik in documenten las: "*Vermeulen, Hendrik, SS Grenadier*". Alsof ik het toen pas geloofde: mijn vader had echt aan de 'foute kant' gevochten.

Mijn vader overleed in 2007. Toen ik na zijn dood zijn zus leerde kennen kreeg het verhaal een nieuwe wending. Over zijn familie sprak hij nog minder dan over de oorlog. Het was dan ook een hele ontdekking om mijn tante over het verleden te horen praten. Zij gaf mij het bidprentje van Bernhard Kronauer, de in 1916 gesneuvelde broer van hun moeder, mijn oma. Dit opende de deur naar de wereld van de familie Kronauer uit Bad Honnef. Mijn vader werd in 1938 tijdens een familiebezoek geïmponeerd door de zwarte SS uniformen van zijn Duitse neven en de hakenkruisvlaggen in de straten. In herinnering kwamen de verhalen over de broers van zijn moeder die in de Eerste Wereldoorlog waren gevallen. Lag hier een kern van zijn deelname aan de 'foute' zaak? Het bidprentje gaf naar Duits gebruik gedetailleerd weer bij welk onderdeel deze broer diende en waar hij is gesneuveld. Hierdoor kon ik de militaire loopbaan van deze oom van mijn vader vrij precies achterhalen. Het was alsof ik een schat had ontdekt. Bernhard Kronauer werd mijn bondgenoot, mijn metgezel tijdens de tocht

om mijn eigen relatie met de oorlog bloot te leggen. Hij toonde mij als het ware stilzwijgend wat zij hadden gezien, en hadden gedaan. Hoewel ik zijn naam nu pas te weten was gekomen leek hij al langer aanwezig te zijn:

Op een zomerdag in de jaren negentig van de vorige eeuw kwam ik op doorreis terecht in Péronne, de noord Franse stad aan de rivier de Somme, waar ik een merkwaardige sensatie kreeg. Terwijl ik rondliep door de stad, die tijdens de Eerste Wereldoorlog zwaar werd verwoest, be kroop mij een gevoel van bijzondere alert- en levendigheid. Het was alsof ik hier eerder was geweest en ik voelde hoge energie. Jaren later kwam ik er – op basis van de informatie uit het bidprentje – achter dat Bernhards regiment in juli 1916 net ten zuiden van Péronne lag. Tien dagen namen ze hier deel aan de grote 'Materialschlacht' in Picardië, waarna ze naar het Oosten werden gestuurd. Bernhard heeft hier waarschijnlijk voor de laatste keer actie aan het westfront gezien.

Wat hebben Bernhard Kronauer en mijn vader met elkaar te maken? In de eerste plaats is er natuurlijk een bloedband. Daarnaast zijn beide soldaat geweest, vochten ze in het Duitse leger en, waren beiden mogelijk betrokken bij oorlogsmisdaden. Bernhard omdat zijn compagnie in augustus 1914 bij het platgebrande Berneau is ingezet en mijn vader alleen al omdat hij bij de SS zat. Daarbij is het volgens mij goed mogelijk dat de verhalen over zijn ooms mijn vaders keuze om 'in vreemde krijgsdienst' te treden hebben beïnvloed.

Het album

Met het toespitsen van zijn zoektocht op mijn vaders familie tijdens de Eerste Wereldoorlog begon zich bij Hendrik Jan een idee te vormen. Uiteindelijk vormden gedichten uit de grote oorlog voor hem de inspiratiebron voor een muzikaal project: 'Krieg'. Wat ik met Krieg wilde zeggen werd gedurende het maken ervan steeds duidelijker. Aan de ene kant is het album simpelweg een herdenking van mijn oudoom en het offer dat hij, en met hem zo velen, bracht. Daarmee zie ik het ook als een waarschuwing, een 'Mahnmal', voor oorlog. Aan de andere kant wil ik duidelijk maken dat alle partijen geloofden in de 'goede zaak'. De genoemde spreuk op Bernhards bidprentje – "Ich habe den guten Kampf gekämpft" – spreekt hierbij boekdelen.

Het feit dat ik dit album kan koppelen aan mijn vaders verleden geeft een gevoel van rust, eenheid. Maar het brengt ook een dilemma met zich mee; wil ik *dít* verleden wel openbaar maken? Het rechtstreeks en publiekelijk koppelen van Krieg aan mijn vaders 'misstap' houdt mij bezig, maar tegelijkertijd weet ik dat het eigenlijk niet anders kan. Daarnaast, of misschien wel *daarmee*, wil ik de lijn die aan mij is doorgegeven op een goede manier doorbreken. Niet om het te vergeten of weg te stoppen, maar om het te accepteren en te kunnen zeggen: Mijn vader vocht aan de *foute* kant, en hij blijft mijn vader.

Hendrik Jan Vermeulen, februari 2016

Start project Krieg: 17 september 2016. Voor meer informatie: www.krieg1916.nl

Land of mine

Landmijndrama Land of Mine volgt een Deense sergeant en diens rap uitdunnende peloton amateurmijnruimers. Tot vermaak van de bevolking moesten Duitse soldaten, jong en ondervoed, na de oorlog aan de Deense kust de landmijnen ruimen die daar in groten getale waren neergelegd.

Een vergeten geschiedenis: de grofweg 2.500 Duitsers die de Deense kust na de capitulatie weer begaanbaar maakten, aanvankelijk zonder al te veel instructies en veelal ondervoed. Ongeveer de helft van hen raakte ernstig gewond of kwam om het leven, onder wie veel minderjarigen.

Bron: de Volkskrant 31-3-2016.

Het Deense WOII-drama (originele titel: Under sandet) werd vorige maand op het filmfestival van Rotterdam bekroond met de publieksprijs en maakte veel los in eigen land.

Ik zag de film op het festival en werd geraakt door de kwetsbaarheid van de jonge Duitse soldaten. De film toont hoe wraakgevoelens en behoefte aan genoegdoening bij de Deense sergeant die verantwoordelijk is voor de ploeg ruimende soldaten, uiteindelijk plaats maken voor mededogen. Een prachtige film.
Rosanne Buis

Thema: *relevant*

In deze rubriek bespreken we boeken, films voorstellingen en tentoonstellingen die cultureel, maatschappelijk relevant of historisch interessant zijn en verband houden met het gedachtegoed van Herkenning. Heeft u een suggestie? Laat het ons weten!

Documentaire "Tot in het derde geslacht" van Emile van Rouveroy

Emile van Rouveroy van Nieuwaal

Op 28 april jl. was de première van deze documentaire in Zwolle in het filmtheater\.

Emile is een van onze donateurs, reden te meer voor het bestuur om hierbij aanwezig te zijn. De film is een zoektocht naar het foute verleden van zijn familie: drie broers die bij de Waffen SS waren en beide ouders fervente NSB' ers. Ga er maar aan staan als jongste en nakomer in zo'n familie!

Van Rouveroy heeft al een paar documentaires op zijn naam staan, maar bij deze film is hij zowel hoofdpersoon als regisseur. Uitgangspunt is het sneuvelen van zijn broer Jan in Rusland tijdens de slag om Stalingrad. Hij heeft nauwelijks herinneringen aan Jan, maar wil weten waarom hij zich heeft aangesloten bij de SS. Zijn brieven aan hun moeder ondertekent hij met Heil Hitler, alleen de laatste brief niet meer.

In Rusland gaat Emile op zoek naar de plek waar het massagraf is van de daar gesneuvelde SS'ers. Iets meenemen mag niet, alleen een handjevol zand. Interessant zijn ook de positieve meningen van de Russische bevolking ter plekke over de Duitse soldaten die bij hen waren ingekwartierd.

Emile's worsteling met de foute keuze van zijn familie wordt op scherp gesteld in de gesprekken met zijn zuster. Zij kijkt er geheel anders tegenaan, waarom kan Emile zijn ouders niet vergeven?

En haar dochter – het derde geslacht- wil dat moeder nu eens echt gaat praten. De scheidslijnen lopen nog steeds dwars door de familie heen, hoe herkenbaar.

Goed dat dit nu in een indrukwekkende film wordt getoond.

Leuk detail: op de aftiteling wordt Herkenning genoemd. U kunt de film nog zien via Uitzending gemist bij TV Oost.

Musical *De Tweeling*

Ik ben niet zo'n liefhebber van musicals maar dit was een goede gelegenheid om met mijn dochter naar het theater te gaan.

Het verhaal van de twee meisjes die gescheiden werden na de dood van hun ouders en waarvan een opgroeit in een keurig Goois gezin en de ander op een boerderij in Duitsland, is wel bekend.

De twee werelden worden knap verbeeld via een ingenieus decor, waarbij je afwisselend van de ene in de andere wereld wordt gevoerd.

De climax is de ontmoeting na de oorlog tussen de beide uit elkaar gegroeide zusjes, waarbij het Duitse meisje als oud vuil wordt behandeld. Opvallend vond ik dat er scènes waren ingelast die speelden in een interneringskamp voor collaborateurs. Daar ging het heel hardhandig aan toe: van mishandelingen tot aan 'neergeschoten tijdens de vlucht'.

De schrille tegenstelling tussen de politiek correcte omgeving van Net Nederlandse zusje en de ontworteling van het Duitse meisje is indringend in beeld gebracht.

Een aanrader.

Cuny Holthuis-Buve

Helmert Woudenberg over "Landverrader"

Ik zag dit stuk en was er zeer van onder de indruk. Woudenberg geeft een indrukwekkende vertolking van het leven van zijn grootvader. In een interview – gepubliceerd op internet – geeft Woudenberg zijn visie.

Uw 14de solo gaat over uw grootvader Hendrik Jan Woudenberg. U vertelt over zijn leven en met name zijn rol in de oorlog. Wat zit er in dit verhaal dat u het zo graag op de planken brengt?

'Landverrader' is geen egodocument. Het is op geen enkele wijze een persoonlijke verwerking van het oorlogsverleden van mijn grootvader. In de voorstelling wil ik hem niet verdedigen of beschuldigen.

Hendrik Jan Woudenberg is nu niet in de eerste plaats mijn grootvader als wel een omstreden figuur, die ik als acteur na zijn dood een stem geef, zoals ik dat eerder heb gedaan met Pim Fortuyn (FORTUYN) en Joep Haffmans (GOD VERGEEFT).

Zodat ik als acteur iets anders over zo'n figuur kan onthullen dan een historicus of een journalist kan doen. Daarbij krijgt het publiek, hoop ik, een andere, verrassende kijk op die persoon en de tijd waarin hij heeft geleefd. In het geval van 'Landverrader' hoop ik ook zeker dat de NSB eens anders belicht wordt dan vaak met de nodige vooroordelen wordt gedaan.

Is het stuk geheel op de waarheid gebaseerd of zijn er ook verzonnen elementen?

In de gevangenis heeft mijn grootvader uitgebreid zijn biografie geschreven, met daarin veel politieke verantwoording. Alles wat hij in de voorstelling zegt of beschrijft wat hij doet of wat anderen zeggen, is door mij letterlijk uit die memoires gehaald.

Ook heb ik in de door mij geselecteerde en bewerkte tekst zoveel mogelijk het ouderwetse idioom proberen te handhaven, zodat ik hem eigenlijk grotendeels zelf aan het woord laat. In de jeugd jaren zijn de spreekbeurt op de lagere school, de uitval van broer Kees en de terechtwijzing van de vader, door mij verzonnen. En ook een scene met een gesprek tussen Kees Woudenberg en Rost van Tonningen heb ik samengesteld uit andere

socialistische of nationaalsocialistische bronnen, met eigen creatieve inbreng.

Begrijpt u het handelen van uw grootvader en oudoom en hun verschillende visies?

In het geschil met zijn oudere broer Kees trekt mijn grootvader, vind ik, tenslotte aan het kortste eind. Kees is in zijn standpunt veel helderder en strijdvaardiger en is niet zo aan het weifelen en aan het schipperen.

Mijn grootvader corrupteert zich en gaat met oogkleppen voor ten onder. Ik onderschrijf dan ook de volgende uitspraak van mijn oudoom (die bij die gelegenheid ook letterlijk zo door hem is uitgesproken!): "Ik blijf het socialisme dienen, maar nooit in een organisatie, systeem of ander regime, waarin de vrije ontplooiing van de mens ook maar enige belemmering zal ondervinden."

Cuny Holthuis-Buve

JOHN BOYNE: DE WITTE VEER

uitg. De Boekerij, Amsterdam ISBN 978-90-225-6020-4

Met zijn boek 'De jongen in de gestreepte pyjama' maakte John Boyne veel furore. Ik had hoge verwachtingen van zijn boek 'De witte veer', maar werd daarin enigszins teleurgesteld. Toch is het een boek dat aan te bevelen is, omdat het nog lang blijft naklinken.

Het boek speelt zich af in de Eerste Wereldoorlog en vertelt het verhaal van Tristan Sadler en Will Bancroft. Wie de hoofdpersoon is, is onduidelijk. De Engelse titel is namelijk 'The Absolutist' en dat is de term die gebruikt wordt voor dienstweigeraars die alle dienst weigeren. Die term slaat op Will die pas aan het front, na een incident, alle dienst weigert, wat hem als desertie wordt aangerekend. Dat eindigt met de kogel van het vuurpeloton.

Chris Wolff die in het begin van het boek voorkomt, was dienstweigeraar, maar mensen zoals hij werden meegenomen naar het front, waar ze bijvoorbeeld brancarddragers werden, belast met het wegdragen van gewonden uit het niemandsland tussen de loopgraven.

Waarbij ze vrijwel zeker de dood tegemoet gingen.

Het boek wordt geschreven vanuit Tristan, die over zijn leeftijd gelogen heeft om maar in dienst te kunnen. Vanwege zijn seksuele geaardheid heeft zijn vader hem gezegd te hopen dat hij snel door de Duitsers gedood zal worden. Zo vermoordt je iemand met woorden, dunkt me. Tristan vindt in Will een kameraad, die enkele malen op zijn avances ingaat, maar hem daarna keihard laat vallen. De gekwetste Tristan weigert een gunstig getuigenis over Will af te leggen, en dat bezegelt diens lot. Na de oorlog bezoekt Tristan Wills zuster die hij brieven wil overhandigen maar haar ook wil vertellen over Wills laatste levensuren en zijn eigen rol daarin.

Dit boek laat goed zien hoe meningen door de tijd heen kunnen veranderen. Werden mensen als Chris en Will in het begin van de twintigste eeuw als lafaards gezien – witte veren – een eeuw later zijn we geneigd hen te prijzen om hun inzicht dat oorlog een verschrikking is, waaraan ze geen bijdrage willen leveren. De mannen van het vuurpeloton werden in die tijd als helden gezien, omdat ze lafaards hun verdiende loon gaven, een eeuw later zien we hen zo niet meer.

Wat me triest maakt is dat Tristan zichzelf vanaf die tijd als dader heeft gezien en tot aan zijn dood geloofd dat hij de grootste lafaard is. De schrijver heeft niet expliciet gemaakt dat Tristan door de houding van zijn vader, maar ook door die van Will, zeker als slachtoffer gezien kan worden, die vanuit die kwetsbaarheid in ouderschap verzeild raakt. Dat John Boyne deze kant van het verhaal onderbelicht laat, vind ik erg jammer.

Gonda Scheffel-Baars

Op voet van oorlog

door Willeke Stadtman uitgeverij Atlas

We hebben als lotgenoten allemaal uit eigen ervaring de gevolgen ervaren van ouders die hun oorlogsverleden niet verwerkt hebben. Het zwijgen over wat er werkelijk was gebeurd en het afreageren op ons kinderen van hun frustraties zijn de meest voorkomende reacties. De familiegeschiedenis van Willeke Stadtman laat dit een verhevigde vorm zien.

Vader was opgegroeid in een pleeggezin en op 17 jarige leeftijd geleidelijk aan in het verkeerde kamp terecht gekomen. Geen bewuste keuze maar met grote gevolgen. Hij wordt na de oorlog tot 4 jaar veroordeeld en trouwt daarna met een kind van foute ouders. Beiden zijn eigenlijk niet in staat om een normaal gezinsleven te onderhouden en vader reageert letterlijk zijn frustraties af op zijn vrouw.

Geweld is aan de orde van de dag in dit gezin en Willeke beschrijft ongelooflijk boeiend hoe de familie dit ondergaat. Een moeder die steeds willozer wordt, de jongere broers die er tenslotte aan onder doorgaan en Willeke en haar zus die het uiteindelijk redden. Zoals alle "foute" gezinnen was ook deze familie geïsoleerd en kwam de vader moeilijk weer aan de bak. Het gevoel maatschappelijk weer enigszins geaccepteerd te zijn wordt tenslotte definitief de grond ingeboord wanneer hij geen penningmeester van de voetbalvereniging meer mag zijn vanwege zijn foute verleden. Drank en geweld vullen de leegte die ontstaat en de desintegratie van het gezin voltrekt zich in hoog tempo.

Hoe houdt je je als kind staande in zo'n situatie? En hoe kijk je tegen je ouders aan? Wat doe je bijv. als je vader de holocaust ontkent? Stadtman laat het je ervaren op zo'n manier dat je zo nu en dan naar adem hapt: zo kan het leven voor kinderen zijn.

De werkelijkheid tart de verbeelding, zelf lezen dus dit boek!

Willeke Stadtman is erin geslaagd veel publiciteit voor haar boek te krijgen, interviews en recensies in dagbladen, radio en tv. Ze heeft daarmee op een positieve manier bijgedragen aan de beeldvorming over kinderen van foute ouders.

Cuny Holthuis-Buve

Wilt u meer boekrecensies lezen? Kijk op <http://www.werkgroepherkenning.nl/kenniscentrum/boekenkast/>

Thema: *interactief*

In deze rubriek plaatsen we oproepen en verzoeken om contact en informatie. Wilt u een oproep doen of een bericht opgeven voor deze rubriek? Stuur dan een mail naar het secretariaat.

Uw bijdrage: graag voor 4 augustus

Wilt u reageren of heeft u een bijdrage die u graag wilt inzenden voor het volgende nieuwsbulletin, stuur uw bijdrage dan voor 4 augustus naar secretariaat@herkenning.nl

Geslaagde contactmiddag op 23 april

'De bevrijding is er nog steeds niet voor mij'

Dat was de teneur van de middag op 23 april in de Amershof in Amersfoort waar 13 donateurs bijeenkwamen om te praten over Herdenken en 4 en 5 mei.

Deze middag was het gevolg van het verzoek vanuit onze achterban om meer contactdagen.

Namens het bestuur was Jeanne Diele aanwezig en zij begeleidde ook het gesprek.

Het bleek een goede middag die in een prettige sfeer is verlopen.

Wat betekent 4/5 mei voor je?

De antwoorden op die vraag lieten zien laten zien dat 'kinderen van' nog steeds veel moeite hebben met deze dagen. Wegkruipen, ontwijken, zich schamen, zich slecht, gefrustreerd of naar voelen, zijn de mechanismen waar we mee geconfronteerd worden.

Maar ook het denken aan de mensen die niet herdacht (mogen) worden.

Voor de aanwezigen was deze middag als een warm bad. Een half woord was genoeg om begrepen te worden en zoals iemand zei: de enige plek waar ik over deze zaken kan praten.

Vaker contactmiddagen

Meer van deze contactmiddagen was de wens van in ieder geval de deelnemers aan deze middag.

Voor het bestuur een signaal dat we meer aandacht moeten besteden aan Herdenken en aan contactmogelijkheden op kleine schaal.

Op <http://www.werkgroepherkenning.nl/forum/> vindt u ervaringen van deelnemers. Als donateur van Herkenning kunt u op het forum

komen. Wel even aanmelden via secretariaat@werkgroepherkenning.nl

Samen naar het CABR?

We horen regelmatig van onze donateurs dat zij er tegen aan hikken om in het Nationaal Archief de stukken uit het Centraal Archief Bijzondere Rechtspleging te raadplegen, die hun familieleden aangaan. Dat is begrijpelijk; het is vaak een emotionele aangelegenheid. Mocht u het prettig vinden dat iemand met u meegaat, stuurt u dan een mailtje naar secretariaat@herkenning.nl. Dan gaan we op zoek naar iemand die met u mee wil gaan.

Oproep VPRO Radio

Verbleef u tussen 1945- 1948 in Jozeboko, Maris Stella of de Banjaard in Wijk aan Zee?

Voor een radiodocumentaire van de VPRO (RadioDoc) ben ik op zoek naar mensen die tussen 1945 en 1948 in Jozeboko (Joodsche Zee en Boschkolonie), Maris Stella of de Banjaard in Wijk aan Zee hebben gezeten. Er is een relatief korte periode geweest, tussen 1945 en 1948, dat in deze huizen kinderen uit NSB-gezinnen zaten, of jongens die 'fout' waren geweest in de oorlog, ter 'heropvoeding'.

Jozeboko, Wijk aan Zee

Over die periode zoek ik informatie, maar vooral ook mensen die er over zouden kunnen en willen vertellen.

Aangezien het een radiodocumentaire betreft komt niemand in beeld en hoeft ook niemand met een (volledige) naam genoemd te worden. Elke informatie is zeer welkom!

Reacties graag mailen naar Heleen Hummelen, heleen@hummelendeboer.nl of bellen: 06 11735900.

Informatie over Stichting Werkgroep Herkenning

Secretariaat

Ramplaan 51
2015 GS Haarlem
06-37134847
E-mail: secretariaat@werkgroepherkenning.nl
Adreswijzigingen s.v.p. aan het secretariaat

Landelijke hulptelefoon

06 33057003

Bestuur

Cuny Holthuis-Buve, voorzitter
Rik van Burken, penningmeester
Ab van Aldijk, secretaris
Jeanne Diele-Staal, lid

Contact Kinderen van Duitse Militairen:

Ab van Aldijk
023 5240898 of 06 533382670

Redactie Bulletin:

Cuny Holthuis-Buve
Rosanne Buis
Secretariaat@werkgroepherkenning.nl

Website

Voor het laatste nieuws over activiteiten van de Werkgroep Herkenning en over andere zaken die voor de doelgroep van Herkenning van belang kunnen zijn, raadpleeg de website:
www.werkgroepherkenning.nl

Donateur worden van Herkenning?

U kunt donateur worden van de Stichting Werkgroep Herkenning. U ontvangt dan ons nieuwsbulletin dat eens per kwartaal verschijnt. Ook kunt u deelnemen aan de activiteiten die onze Stichting organiseert. De Stichting vraagt van de donateurs een jaarlijkse bijdrage van € 20,-. In verband met de hoge portokosten wordt aan donateurs die het Bulletin per post ontvangen € 27,50 gevraagd. Een hogere bijdrage is uiteraard welkom. Kunt u een bedrag van € 20,00 niet missen, dan mag dat geen belemmering zijn om u te laten inschrijven, elke andere lagere bijdrage is welkom. U kunt uw bijdrage storten op rekeningnummer NL24INGB0005285797.

Heeft u vragen? Neem dan contact op met de penningmeester.

Inzage dossiers CABR

Het is voor verwanten/nabestaanden mogelijk om bij het Nationaal Archief in Den Haag een dossier van een familielid in te zien in het Centraal Archief van de Bijzondere Rechtspleging. Daar zijn echter voorwaarden aan verbonden. Voor meer informatie kunt u het secretariaat bellen of mailen.

Uw bijdrage

De redactie bekijkt binnengekomen stukken op: leesbaarheid, consistentie, -lengte van de tekst in verhouding tot de beschikbare ruimte. Indien nodig wordt met de schrijver van de tekst overleg gepleegd. De inhoud van de stukken mag niet strijdig zijn met de doelstellingen van Herkenning.

Als een bijdrage van iemand wordt opgenomen, geldt dat de redactie voor de inhoud ervan geen verantwoordelijkheid draagt.

COLOFON

Het Bulletin is een uitgave van Stichting Werkgroep Herkenning. Het doel van de Werkgroep is het bevorderen van hulpverlening aan hen die in hun persoonlijk en/of maatschappelijk leven moeilijkheden ondervinden, doordat een of beide (groot)ouder(s) aan de kant van de bezetter stond(en) dan wel tot de bezetter behoorde(n) en het bekendheid geven aan de problematiek van deze groepering.

De Werkgroep is niet verbonden aan enige politieke partij, levensbeschouwelijke stroming of kerkelijk genootschap. De Werkgroep distantieert zich nadrukkelijk van elke vorm van of sympathie voor (neo)fascisme en (neo)nazisme.